

11.8.2025

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2025

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Jämijärven kunta

Kunnan yhteys henkilön tiedot:

- Nimi: Aku Autio
- Nimike: kunnanjohtaja
- Sähköpostiosoite: aku.autio@jamijarvi.fi
- Puhelinnumero: 040 575 8937

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa: 250 000

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin sen käyttökohde: -

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Kunnan velanhoitokustannukset ovat säilyneet huomattavan korkealla tasolla vuonna 2022 valmistuneen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut keskittävän uudisrakennuksen lainan ja siihen kohdistuvan viitekoron (Euribor 12 kk) nousun vuoksi.

Korkokulujen kehitystä ja sen massiivisuutta on tarkasteltu oheisessa taulukossa. Korkokulut ovat kasvaneet huomattavasti ns. koululainan lyhennysten alkaessa ja viitekorkojen noustessa.

Korkokulut, konsernituloslaskelma

Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	TA 2025*
-53 424,68 €	-117 003,01 €	-406 353,91 €	-487 152,50 €	-320 050 €
	+119 %	+247 %	+20 %	-34 %

*Talousarviossa 2025 korkokuluiksi on peruskunnan osalta arvioitu 320 050 euroa. Viitekorkojen lasku ja lainapäätösten lyheneminen ovat vaikuttaneet korkokulujen laskuun vuoden 2025 aikana.

Korkokulujen taso pysyy kuitenkin kunnan talouden kokoon nähden hyvin korkealla tasolla ja rasittaa kuntataloutta merkittävästi. Korkokulujen vuoksi on jouduttu ottamaan uutta lainaa, joka on hidastanut velkataakan keventämistä.

2. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut keskittävän uudisrakennuksen vuoksi kunnan poistot ovat euromääräisesti kasvaneet kunnan kokoon nähden merkittävästi.

Poistot, konsernituloslaskelma

Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	*TA 2025
-537 936,63	-898 453,89	-965 704,51	-968 397,22	-693 870
	+67 %	+7 %	+0 %	-28 %

*Talousarviossa 2025 peruskunnan poistojen ja arvonalentumisten taso pysyy tavanomaista huomattavasti korkeammalla tasolla. Poistojen arvioidaan pysyvän korkealla tasolla tulevinakin vuosina, sillä kunnalla on tarve tehdä uusia investointeja palveluiden tehostamiseksi.

3. Kunta on alaskirjannut saamisia Jämin Hiihtotunneli Oy:ltä kunnan tilinpäätöksestä 2023 alkaen. Saamisten alaskirjaaminen on heikentänyt kunnan tulosta merkittävästi. Alaskirjaukset johtuvat kunnanvaltuuston 30.10.2023 § 44 hyväksymän talouden tasapainottamissuunnitelman toimeenpanosta, jossa yhtenä toimenpiteenä on ollut hiihtotunnelin sulkeminen. Tällöin on tilintarkastajan ohjeistuksen perusteella päädytty alaskirjaamaan saamisia kunnan taseesta, jotta tase ei anna virheellistä kuvaa.

	TP 2023	TP 2024	Arvio 2025	Arvio 2026
Saamisten alaskirjaukset	-272 936,59 €	-200 450,85 €	-197 167,36 €	-147 157,35 €

Vuosien 2025 ja 2026 arviot sisältävät myös Jämin Hiihtotunneli Oy:n osakkeiden arvon alaskirjaamisen kunnan taseesta.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Jämijärven tilapäiset talousvaikeudet ovat massiivisia suhteessa kunnan kokoon. Korkokulujen moninkertaistuminen, poistojen merkittävä kasvu ja merkittävät saamisten alaskirjaukset ovat rasittaneet kunnan taloutta vuosista 2022-2023 alkaen. Toimintaympäristö on säilynyt vuosina 2024 ja 2025 yhtä haastavana, vaikka kunta on tehnyt merkittäviä sopeutustoimia.

Taloudelliset vaikeudet ovat kuitenkin väliaikaisia ja johtuvat kunnan tehostamistoimenpiteistä: sivistyspalveluiden keskittämiseksi ja tehostamiseksi on täytynyt ottaa velkaa ja rakentaa uutta. Saamisten alaskirjaaminen Jämin Hiihtotunneli Oy:ltä johtuu tunnelin sulkemisesta, joka on ollut yksi keskeisistä talouden tasapainottamistoimenpiteistä. Toimenpiteestä vuonna 2023 päätettäessä ei täysin osattu arvioida sulkemisesta seuraavia alaskirjauksia ja niiden vaikutuksia kunnan tulokseen. Sulkeminen on kuitenkin ollut välttämätöntä, jotta tunnelin toiminta ei enää kerrytä kunnalle lisää saamia yhtiöltä. Alaskirjausten laajuus on ilmennyt kunnalle uutena asiana vuodenvaihteessa 2023-2024.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

Kunta on vuodesta 2023 alkaen tasapainottanut talouttaan voimakkaasti. Kunnan henkilökunta ja päätöksentekijät ovat sitoutuneet kunnanvaltuuston 30.10.2023 § 44 hyväksymään talouden tasapainottamissuunnitelmaan vuosille 2024-2026. Ilman talouden tasapainottamissuunnitelman asianmukaista toimeenpanoa ei kunnalla olisi edellytyksiä selvittää nykyisistä tilapäisistä talousvaikeuksista.

Toimenpide	Arvio säästöstä ko. vuonna:	2023, €	2024, €	2025, €	2026, €
Hallintosihteerin toimen täyttämättä jättäminen 2023 alkaen		55 800	55 800	55 800	55 800
Hallintosihteerin irtisanominen 2024 alkaen			47 700	47 700	47 700
Resurssiopettajan vähentäminen syksystä 2023 alkaen		32 400	64 800	64 800	64 800
Ohjaajan vähentäminen syksystä 2023 alkaen		18 450	36 900	36 900	36 900
Ohjaajan vähentäminen syksystä 2023 alkaen		18 450	36 900	36 900*	36 900*
Työntekijän siirt. ositt. varh. vanhuuseläkkeelle ja eläk. 2026		11 250	22 500	22 500	27 000
Teknisen johtajan viran täyttämättä jättäminen 8/2023 alkaen		36 000	86 400	67 650**	**
Jämin hiihtotunnelin sulkeminen 2023 alkaen		50 000	50 000	50 000	50 000
Materiaalihankinnat, kirjasto		20 000	20 000	20 000	20 000
Elintarvikehankinnat		7 000	14 000	14 000	14 000
Hyvinvointitoimen kokonaissäästöt ja maksujen korottaminen		10 700	9 200	9 200	9 200
Hyvinvointipäällikön viran täyttämättä jättäminen 9-10/2024		-	6 000	-	-
Hyvinvointipäällikön virka hyvinvointikoordinaattoriksi ja hyvinvointilautakunnan lakkauttaminen				500	2 000
Jäteveden perusmaksun käyttöönotto 2024			25 000	30 000	30 000
Myynnit (auto, kiinteistöt ym.)		5 000	-	-	-
Yksityistieavustusten leikkaaminen 2024 alkaen		-	35 000	35 000	35 000
Eräistä lisensseistä luopuminen		2 700	2 700	2 700	2 700
Sähkö ja lämmitys (Pääsky, Törmälä)		8 000	8 000	5 000	5 000
Kiinteistöverokartoituksen teettäminen, vaikutus 2025 alkaen		-	-	20 000	40 000
Varhaiskasvatuksen säästöt (ei tot. /lapsimäärä kasvanut)		20 350	34 350	34 350	34 350
Verotuksen kiristäminen		-	25 000	25 000	25 000
Toimenpiteet yhteensä vuositasolla, arvio		275 750	520 900	506 750	499 450

*Ohjaajaresurssia on jouduttu palauttamaan.

**Teknisen johtajan virka joudutaan täyttämään arviolta 10/2025 alkaen.

Kumulatiivisia säästöjä on arvioitu tai arvioidaan kertyvän vuosina 2023-2026 yhteensä n. 1,8 milj. euroa.

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

Jatketaan nykyisen talouden tasapainottamissuunnitelman toimeenpanoa. Suunnitelmaa on tarkoitus arvioida ja päivittää syksyn 2025 aikana vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä. Kunnan päätöksentekijät ja henkilökunta ovat sitoutuneet talouden tasapainottamiseen vastaisuudessaakin.

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Kunnan tilapäiset talousvaikeudet johtuvat palvelurakenteen tiivistämisen vuoksi tehdyistä investoinneista ja talouden tasapainottamisesta johtuvista saamisten alaskirjauksista.

Talouden tasapainottaminen on johtanut merkittäviin alaskirjauksiin, joita ei koko laajuudessaan osattu täsmällisesti ennakoida talouden tasapainottamissuunnitelmaa käsiteltäessä syksyllä 2023. Kunnan vuoden 2023 tilinpäätöksen käsittely myöhästyi taloushallinnon palveluntuottajan ongelmien vuoksi kevääseen 2024, jolloin tilintarkastajan ohjeistuksen mukaan toteutettiin alaskirjaus vuoden 2023 tilinpäätökseen. Alaskirjauksia on jatkettu vuoden 2024 tilinpäätöksessä ja tullaan jatkamaan myös kuluvan vuoden ja tulevien vuosien tilinpäätöksissä. Alaskirjaukset ovat kunnan kokoon nähden merkittäviä, mutta välttämättömiä kierteen katkaisemiseksi ja kannattamattoman liiketoiminnan päättämiseksi.

Jämijärvi on ollut nettomuuttovoittaja viime vuosina, kuntaan on muuttanut uusia asukkaita ETA-alueen ulkopuolelta ja kunta on syksyllä 2025 avannut aiemmin suljetun päiväkodin uudelleen. Kunnan varhaiskasvatuksen ryhmät ovat syksyllä 2025 täynnä. Kunta on hyvin elinvoimainen ja sekä päättäjät että henkilökunta ovat sitoutuneita kunnan kehittämiseen ja talouden tasapainottamiseen.

Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus tukee kuntaa selviämään tilapäisten talousvaikeuksien yli.

8.9.2025 Jämijärvellä

Aku Autio
kunnanjohtaja

Liitteet:

Liite 1 Jämijärven kunnan talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2024-2026

